

1 Czy można wszcząć postępowanie za pośrednictwem internetu?

Tak, w Republice Czeskiej każde postępowanie można wszcząć drogą elektroniczną.

Pozew można wnieść: a) pocztą elektroniczną po opatrzeniu go kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub b) za pośrednictwem skrzynki danych, tj. specjalnego elektronicznego repozytorium danych przeznaczonego do doręczania pism i dokonywania czynności w ramach kontaktów z organem publicznym. Obowiązują takie same procedury jak w przypadku standardowych pism w wersji papierowej. Pozew można również wnieść, przesyłając go pocztą elektroniczną jako zwykłą wiadomość nieopatrzoną kwalifikowanym podpisem elektronicznym, ale wówczas w terminie trzech dni należy doręczyć egzemplarz pozwu o identycznym brzmieniu w wersji papierowej lub wnieść ten egzemplarz, korzystając z jednej z metod wskazanych w lit. a) i b) powyżej. Szczegółowe informacje na temat wszystkich tych procedur przedstawiono w odpowiedzi na pytanie 6.

2 Jeżeli tak, jakiego rodzaju spraw dotyczy ta możliwość? Czy niektóre sprawy można wszcząć wyłącznie przez internet?

Powództwo można wytoczyć drogą elektroniczną niezależnie od rodzaju sprawy. Elektroniczny nakaz zapłaty może zostać sporządzony wyłącznie w wersji elektronicznej.

Postępowanie w sprawie elektronicznego nakazu zapłaty jest to szczególne postępowanie uproszczone. Powód wnosi pozew, wypełniając formularz elektroniczny na stronie internetowej ePodatelna <http://epodatelna.justice.cz/>, i opatruje go kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Powód może dochodzić kwoty w wysokości do 1 mln CZK. Warunkiem wydania elektronicznego nakazu zapłaty jest prawidłowe wypełnienie formularza i uiszczenie opłaty sądowej. Jeżeli wszystkie przesłanki zostały spełnione, sąd może wydać elektroniczny nakaz zapłaty. W nakazie sąd nakazuje pozwanemu zapłatę kwoty odpowiadającej wartości przedmiotu sporu oraz pokrycie kosztów postępowania w terminie 15 dni od daty otrzymania tego nakazu lub wniesienie środka zaskarżenia do sądu, który wydał dany nakaz. Elektroniczny nakaz zapłaty, którego nie zaskarżono, wywołuje takie same skutki prawne jak prawomocny wyrok. Jeżeli którykolwiek z pozowanych wniesie sprzeciw w wyznaczonym terminie, sąd uchyla elektroniczny nakaz zapłaty w całości i wyznacza rozprawę.

3 Czy wszczęcie postępowania jest możliwe przez cały czas (24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu) czy tylko w określonych godzinach? W tym drugim przypadku, w jakich godzinach?

Powództwo w postępowaniu elektronicznym można wytoczyć w dowolnym momencie.

W przypadku pozwu wniesionego pocztą elektroniczną i opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym można skorzystać ze strony internetowej ePodatelna <http://epodatelna.justice.cz/> (strona dostępna wyłącznie w języku czeskim). Pozew można również wnieść, wysyłając go pocztą elektroniczną na adres odpowiedniego sekretariatu sądu. Adresy e-mail sekretariatów można znaleźć na stronie <http://portal.justice.cz/Justice2/Uvod/Soudy.aspx>. Jeżeli chodzi o pozwy wnoszone do skrzynki danych właściwego sądu, identyfikatory skrzynek danych właściwych sądów można znaleźć w wykazie posiadaczy skrzynek danych zamieszczonym na portalu administracji publicznej (<http://seznam.gov.cz/>) w sekcji „Organy administracji państwowej” (Orgány státní správy) lub na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości <https://www.justice.cz/> w sekcji zawierającej dane kontaktowe poszczególnych sądów.

4 Czy pozew powinien być sformułowany w określonym formacie?

Co do zasady czynności prawnych można dokonać w dowolnej formie, chyba że ustawa przewiduje dla danej czynności formę szczególną. Pisma procesowe muszą być przede wszystkim zrozumiałe i przejrzyste.

Powodowie korzystający z określonych procedur elektronicznych mogą podlegać ograniczeniom związanym z parametrami technicznymi danego środka łączności. Na przykład przy korzystaniu z portalu ePodatelna <http://epodatelna.justice.cz/> (zob. pytania 2, 3 i 6) maksymalny rozmiar wszystkich załączników jest ograniczony do 10 MB, a dopuszczalne formaty dokumentów to pdf, rtf, xls, doc i txt. Podobnie rozmiar wiadomości przesyłanych do skrzynek danych jest ograniczony do 10 MB, a dopuszczalne formaty danych to pdf, PDF/A, xml (jeżeli format ten jest zgodny z publicznie dostępnym schematem XSD opublikowanym przez odbiorcę wiadomości zawierającej dane), fo/zfo, html/htm, odt, ods, odp, txt, rtf, doc/docx, xls, xlsx, ppt/pptx, jpg/jpeg/jfif, png, tif/tiff, gif, mpeg1/mpeg2, wav, mp2/mp3, isdoc/isdocx, edi, dwg, shp/dbf/shx/prj/qix/sbn/sbx, dgn i gml/gfs/xsd. Pisma przesyłane na adres e-mail powinny zostać sporządzone w formacie HTML, jako ZWYKŁY TEKST, z tekstem zakodowanym – ISO-8559-2, ISO-8559-1(LATIN-1), Unicode lub UTF-8. Rozmiar wiadomości e-mail wraz z załącznikami jest ograniczony do 5 MB. Obsługiwane systemy operacyjne to: Windows 98, Windows 2000, Windows 2003, Windows XP, Windows Vista (w przypadku systemu Windows Vista zidentyfikowano problem związany z przechowywaniem kwalifikowanych certyfikatów elektronicznych na niektórych urządzeniach (np. czytniku kart inteligentnych SCR3320) z uwagi na brak możliwości podpisania lub przesłania pisma w formie elektronicznej za pomocą tego czytnika – pismo można podpisać i przesłać, jeśli w aplecie Java określono plik pfx (p12) i jeśli wprowadzono hasło do klucza prywatnego). Powód, który zdecyduje się skorzystać z portalu ePodatelna lub skrzynki danych, może zapoznać się z wytycznymi i podręcznikiem użytkownika zamieszczonymi na odpowiednich stronach internetowych, aby uzyskać dodatkowe informacje.

5 W jaki sposób zabezpiecza się dane przesyłane i przechowywane?

Sądy i komornicy sądowi działają zgodnie z ustawodawstwem w zakresie ochrony danych osobowych (w szczególności zgodnie z ustawą nr 101/2000 Sb. o ochronie danych osobowych) oraz z innymi mającymi zastosowanie przepisami prawa.

6 Czy istnieje konieczność zastosowania jakiegось formy podpisu elektronicznego lub rejestracji czasu?

Zwyczajne postępowanie cywilne można wszcząć za pomocą trzech różnych procedur elektronicznych.

Po pierwsze, pozew można wnieść pocztą elektroniczną po opatrzeniu go kwalifikowanym podpisem elektronicznym. Definicję kwalifikowanego podpisu elektronicznego zawiera § 11 ustawy nr 227/2000 Sb. o podpisach elektronicznych. W świetle tej definicji jest to: a) podpis poświadczony na podstawie kwalifikowanego certyfikatu wydanego przez akredytowanego w Czechach dostawcę usług certyfikacji, zawierający informacje umożliwiające jednoznaczne zidentyfikowanie podpisującego (wykaz akredytowanych w Republice Czeskiej dostawców tego rodzaju usług jest dostępny na stronie internetowej czeskiego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych <http://www.mvcr.cz/clanek/prehled-udelenych-akreditaci.aspx>); lub b) podpis elektroniczny poświadczony na podstawie kwalifikowanego certyfikatu wydanego przez dostawcę usług certyfikacji mającego siedzibę poza terytorium Republiki Czeskiej, jeżeli dany kwalifikowany certyfikat wydano w ramach świadczenia usług wpisanych na listę usług związanych z wydawaniem zaufanych certyfikatów, na których świadczenie dany dostawca usług certyfikacji posiada stosowną akredytację, lub usług, których świadczenie podlega nadzorowi zgodnie z odpowiednimi przepisami UE. Pismo wniesione w ten sposób jest równoważne wersji papierowej. Powód, który chce wnieść pismo procesowe w ten sposób, powinien skorzystać ze strony internetowej ePodatelna <http://epodatelna.justice.cz/>. Pozew można również przesłać wiadomością e-mail na adres odpowiedniego

sekretariatu sądu. Adresy e-mail sekretariatów można znaleźć na stronie <http://portal.justice.cz/Justice2/Uvod/Soudy.aspx>, w sekcji zawierającej dane kontaktowe poszczególnych sądów.

Po drugie, można skorzystać ze skrzynki danych, tj. specjalnego elektronicznego repozytorium danych przeznaczonego do doręczania pism i dokonywania czynności w ramach kontaktów z organem publicznym w Republice Czeskiej. Skrzynki danych regulują przepisy ustawy nr 300/2008 Sb. o dokumentach elektronicznych i autoryzowanej konwersji dokumentów. Pismo wniesione w ten sposób jest równoważne wersji papierowej. Szczegółowe informacje na temat systemu skrzynki danych można uzyskać na stronie internetowej <http://www.datoveschranky.info/>, a użytkownicy mogą uzyskać dostęp do swojego konta za pośrednictwem strony internetowej <https://www.mojedatovaschranka.cz/>. Wszystkie sądy są wyposażone w skrzynki danych. Identyfikatory skrzynek danych poszczególnych sądów można znaleźć w wykazie posiadaczy skrzynek danych zamieszczonym na portalu administracji publicznej (<http://seznam.gov.cz/>) w sekcji „Organy administracji państwowej” lub na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości <https://www.justice.cz/> w sekcji zawierającej dane kontaktowe poszczególnych sądów.

Po trzecie, pozew można również wnieść za pomocą zwykłej wiadomości wysłanej pocztą elektroniczną bez podpisu kwalifikowanego. W takim przypadku jednak po wniesieniu pozwu w terminie trzech dni należy doręczyć jego egzemplarz o identycznym brzmieniu w wersji papierowej lub wnieść ten egzemplarz, korzystając z jednej z metod wskazanych powyżej – w przeciwnym wypadku sąd odrzuci ten pozew (§ 42 kodeksu postępowania cywilnego).

7 Czy istnieje konieczność uiszczenia opłat sądowych? Jeżeli tak, w jaki sposób można je uiścić i czy różnią się od opłat w tradycyjnym postępowaniu (z pominięciem drogi elektronicznej)?

Tak, wszczęcie postępowania sądowego wiąże się z koniecznością uiszczenia opłaty. Powód może uiścić opłatę, której kwotę ustala się na podstawie taryfy opłat, albo na rachunek danego sądu prowadzony w Narodowym Banku Czeskim, albo – o ile wysokość tej opłaty nie przekracza 5000 CZK – za pomocą znaczków skarbowych. W przypadku nieuiszczenia opłaty w chwili wniesienia pozwu sąd wezwie powoda do jej uiszczenia, wyznaczając określony termin na wniesienie opłaty i pouczając go o skutkach jej niewniesienia. Po upływie tego terminu postępowanie zostaje zakończone.

W przypadku postępowania wszczętego na podstawie pisma procesowego wniesionego drogą elektroniczną obowiązują takie same opłaty i metody uiszczenia płatności jak w przypadku tradycyjnie wszczętego postępowania. Wyjątkiem jest postępowanie w przedmiocie elektronicznego nakazu zapłaty, w którego przypadku opłata sądowa jest nieznacznie niższa niż opłata pobierana z tytułu wszczęcia zwyczajnego postępowania cywilnego.

8 Czy możliwe jest wycofanie pozwu, który został złożony przez internet?

Tak. Pismo procesowe wniesione przez internet można cofnąć w taki sam sposób jak pismo procesowe wniesione tradycyjnie. Pismo można cofnąć drogą elektroniczną lub w standardowy sposób.

Jeżeli chodzi o pozew, powód może cofnąć go w całości lub w części do momentu uprawomocnienia się orzeczenia sądu. W przypadku cofnięcia pozwu sąd zawiesi postępowanie w całości lub w części, której dotyczy cofnięty pozew. Jeżeli pozew zostanie cofnięty po wydaniu przez sąd orzeczenia w danej sprawie, ale przed uprawomocnieniem się tego orzeczenia, sąd rozstrzygnie, czy w świetle cofnięcia pozwu należy również uchylić wydane orzeczenie. Jeżeli pozostałe strony nie wyrażają zgody na cofnięcie pozwu z uzasadnionych przyczyn, sąd orzeknie o bezskuteczności cofnięcia pozwu – nie dotyczy to jednak niektórych określonych rodzajów postępowania (§ 96 kodeksu postępowania cywilnego).

9 Czy pozwany ma możliwość/jest zobowiązany do udzielenia odpowiedzi przez internet, jeżeli powód wszczyną postępowanie przez internet?

Pozwany może – ale nie musi – komunikować się za pośrednictwem internetu.

10 Co się dzieje z punktu widzenia procedury elektronicznej, jeżeli pozwany odpowie na pozew?

Jeżeli pozwany odpowie na elektroniczny nakaz zapłaty w ustawowym terminie, elektroniczny nakaz zapłaty zostaje w całości uchylony, sąd wyznacza rozprawę, a postępowanie sądowe toczy się w standardowym trybie, tj. przeprowadza się zwyczajne postępowanie cywilne przed sądem pierwszej instancji.

11 Co się dzieje z punktu widzenia procedury elektronicznej, jeżeli pozwany nie odpowie na pozew?

Jeżeli pozwany nie odpowie na elektroniczny nakaz zapłaty w ustawowym terminie, elektroniczny nakaz zapłaty wywołuje takie same skutki prawne jak prawomocny wyrok.

12 Czy możliwe jest składanie dokumentów do sądu drogą elektroniczną? Jeżeli tak, w jakich rodzajach postępowania i pod jakimi warunkami jest to możliwe?

Pisma procesowe można wносить do sądu drogą elektroniczną we wszystkich rodzajach postępowań. Szczegółowe informacje techniczne przedstawiono w odpowiedzi na pytanie 4.

13 Czy pisma sądowe, w tym w szczególności orzeczenia, można doręczać za pośrednictwem internetu?

Sąd doręcza pisma do skrzynek danych podmiotów, które posiadają takie skrzynki. Aby uzyskać dodatkowe informacje na temat skrzynek danych, zob. odpowiedź na pytanie nr 6.

Sąd może również doręczyć pisma procesowe i wyroki opatrzone podpisem kwalifikowanym pocztą elektroniczną na adres podany sądowi przez adresata, pod warunkiem że adresat zwrócił się o przekazywanie mu pism i wyroków w ten sposób lub wyraził na to zgodę oraz wskazał akredytowanego dostawcę usług certyfikacji, który wydał jego certyfikat kwalifikowany i prowadzi rejestr takich certyfikatów, bądź przedstawił własny ważny certyfikat kwalifikowany. Aby uzyskać szczegółowe informacje na temat certyfikatów kwalifikowanych, zob. odpowiedź na pytanie nr 6. Aby doręczenie było skuteczne, adresat musi potwierdzić jego odbiór, wysyłając stosowną wiadomość opatrzoną swoim kwalifikowanym podpisem elektronicznym w terminie 3 dni od dnia przesłania pisma (np. na adres e-mail właściwego sądu).

14 Czy orzeczenia sądowe mogą być wydawane w drodze elektronicznej?

Orzeczenia sądowe doręcza się do skrzynek danych podmiotów, które posiadają takie skrzynki. Aby uzyskać dodatkowe informacje na temat skrzynek danych, zob. odpowiedź na pytanie nr 6.

Orzeczenia sądowe opatrzone podpisem kwalifikowanym można doręczać również pocztą elektroniczną na adres podany sądowi przez adresata, pod warunkiem że adresat zwrócił się o przekazywanie mu pism i wyroków w ten sposób lub wyraził na to zgodę oraz wskazał akredytowanego dostawcę usług certyfikacji, który wydał jego certyfikat kwalifikowany i prowadzi rejestr takich certyfikatów, bądź przedstawił własny ważny certyfikat kwalifikowany. Aby uzyskać szczegółowe informacje na temat certyfikatów kwalifikowanych, zob. odpowiedź na pytanie nr 6. Aby doręczenie było skuteczne, adresat musi potwierdzić jego odbiór, wysyłając stosowną wiadomość opatrzoną swoim kwalifikowanym podpisem elektronicznym w terminie 3 dni od dnia przesłania pisma (np. na adres e-mail właściwego sądu).

15 Czy można wnieść odwołanie i doręczyć orzeczenie w sprawie odwołania za pośrednictwem internetu?

Tak, apelację można wnieść drogą elektroniczną w taki sam sposób jak pozew. Zob. pytanie nr 6.

16 Czy możliwe jest wszczęcie postępowania egzekucyjnego za pośrednictwem internetu?

Tak, postępowanie egzekucyjne można wszcząć drogą elektroniczną w taki sam sposób, w jaki wnosi się pozew.

Jeżeli powód zdecyduje się na egzekwowanie płatności za pośrednictwem komornika sądowego, odpowiedź na pytanie nr 6 stosuje się odpowiednio. Wykaz komorników sądowych, ich adresów e-mail oraz identyfikatorów ich skrzynek danych można znaleźć na stronie internetowej <http://www.ekcr.cz/>.

Jeżeli chodzi o egzekucję sądową, stosowne informacje można znaleźć w odpowiedzi na pytanie nr 6.

17 Czy strony lub ich zastępcy procesowi mogą dowiadywać się o przebiegu postępowania on-line? Jeżeli tak, to w jaki sposób można to robić?

Sekretariaty czeskich sądów zasadniczo komunikują się ze stronami i ich pełnomocnikami procesowymi oraz odpowiadają na pytania dotyczące statusu danej sprawy za pośrednictwem poczty elektronicznej lub telefonicznie.

Podstawowe informacje o przebiegu postępowania (bez danych osobowych) można również uzyskać online na stronie internetowej InfoSoud:

<http://infosoud.justice.cz/InfoSoud/public/search.jsp> (strona dostępna wyłącznie w języku czeskim). Informacje o najbliższych postępowaniach są publikowane na stronie internetowej InfoJednání: <http://infojednani.justice.cz/InfoSoud/public/searchJednani.jsp>. Aby uzyskać dostęp do systemu, należy wskazać właściwy sąd i wprowadzić sygnaturę sprawy.

Ostatnia aktualizacja: 06/03/2019

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwy punkt kontaktowy Europejskiej Sieci Sądowej (EJN). Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. ESS ani Komisja Europejska nie ponoszą odpowiedzialności za wszelkie informacje, dane lub odniesienia zawarte w tym dokumencie.

Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.